

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0415U005048

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-07-2015

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бірон Богдан Володимирович

2. Biron Bogdan Volodymyrovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 19.00.01

Назва наукової спеціальності: Загальна психологія, історія психології

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-06-2015

Спеціальність за освітою: 7.040101

Місце роботи здобувача: Одеський науково-дослідний інститут зв'язку

Код за ЄДРПОУ: 13917415

Місцезнаходження: 65026, м.Одеса, вул.І.Буніна, буд.23

Форма власності:

Сфера управління: Державний комітет зв'язку та інформатизації України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 41.051.07

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська 2, м. Одеса, Одеська обл., 65058, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І.І.Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: 65082, Одеса, вул. Дворянська, 2

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.21.51

Тема дисертації:

1. Проактивне подолання стресових ситуацій особистістю
2. Proactive coping with stressful situations

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: проактивне подолання. Предмет дослідження: особливості проактивного подолання стресових ситуацій особистістю під час навчання у ВНЗ. Методи дослідження. Теоретичні: аналіз, синтез, порівняння, класифікація та систематизація сучасних наукових досліджень, що застосовувалися для узагальнення теоретико-методологічних основ вивчення проактивного подолання стресових ситуацій особистістю та визначення концептуальних засад дослідження передумов проактивного копінг, зокрема особистісних копінг-ресурсів, та його ролі в забезпеченні якості життя. Емпіричні: бесіда, анкетування, тестування. З метою збору біографічних даних про респондентів застосовувалася спеціально створена анкета. Для діагностики подолання і його форм застосовувався опитувальник проактивного копінг PCI (Е. Грінгласс, Р. Шварцер, Ш. Тауберт, адаптація здійснювалася автором дисертації). Для вивчення структури особистості використовувався класифікатор темпераментів Д. Кейрсі (переклад П.А. Козляковського). Для вивчення специфічних особистісних ресурсів застосовувалися шкала проактивної установки PAS (Р. Шварцер, адаптація здійснювалася автором дисертації), шкала загальної самоефективності GSES (Р. Шварцер

і М. Єрусалем, адаптація І.І. Галецької), шкала автентичності AS (А.М. Вуд, П.А. Лінлі, Дж. Малтбі, М. Баліусіс, С. Джозеф, адаптація здійснювалася автором дисертації), шкала відчуття когеренції SOC (А. Антоновський, адаптація І.І. Галецької), шкала самоконтролю SCS (М. Розенбаум, адаптація здійснювалася автором дисертації). Характеристики стресових подій і реакцій на них діагностувалися за допомогою опитувальника стресових подій студентського життя SSI (Б.М. Гадзелла, Д.В. Гінтер та Г.Л. Фулвуд, адаптація здійснювалася автором дисертації). Особливості діяльності студентів оцінювалися за допомогою збору даних про успішність навчання. Математичні: розрахунок описових статистик, кореляційний аналіз (коефіцієнти r Пірсона та τ_b Кендалла), регресійний аналіз (простий лінійний та множинний лінійний), факторний аналіз (експлораторний та конфірматорний), моделювання структурними рівняннями, моделювання на основі нейронних мереж. У якості психометричних характеристик шкал і опитувальників здійснювався розрахунок внутрішньої узгодженості за критерієм α Макдональда, ретестової надійності та інших психометричних індексів. Математичний аналіз емпіричних даних здійснювався за допомогою статистичних програмних пакетів IBM SPSS Amos 22.0.0, IBM SPSS Statistics 22.0.0 та R 3.1.2. Наукова новизна і теоретичне значення дослідження. Вперше: виявлено сутнісні ознаки проактивного копіngu, що принципово відрізняють його від інших видів копіngu, та сформульовано основні системні параметри проактивної особистості; обґрунтовано відносну незалежність проактивного копіngu від диспозиційних і середовищних чинників та висвітлено визначальну роль в проактивному подоланні параметрів власної активності суб'єкту; співвіднесено мотиваційно-потребову структуру особистості з конструктами подолання та встановлено рівень потреб, яким відповідає проактивний копінг; уточнено спектр ресурсних чинників проактивного подолання та виявлено роль компонентів автентичності особистості як внутрішніх копінг-ресурсів; переглянуто основи диференціації конструктів подолання на особистісні копінг-ресурси та копінг-стратегії та запропоновано нові, більш адекватні критерії (темпоральні характеристики виникнення стресору та ступінь його визначеності); введено поняття "копінг-вектор" та охарактеризовано проактивний копінг-вектор; розкрито виняткове значення проактивного копіngu у підтриманні фізичного та психологічного здоров'я особистості, сприянні здоровому способу життя та образу мислення. Практична значимість. Створено валідні та надійні українські версії методик, а саме опитувальник проактивного подолання (PCI), шкала проактивної установки (PAS), шкала автентичності (AS), шкала самоконтролю (SCS), опитувальник стресових подій студентського життя (SSI). Це розширить методичний арсенал вітчизняних психологів і дозволить широко використовувати дані методики в психодіагностичній практиці. Теоретичні та емпіричні результати дослідження включено до лекційних та практичних занять курсів "Клінічна психологія", "Психологічна діагностика", "Психологія копіngu" тощо. Сфера використання вищі навчальні заклади, психологічні служби.

2. Object of research: proactive coping. Subject of research: features of proactive coping with stress situations during university studying. Research methods. Theoretical: analysis, synthesis, comparison, classification and systematization of modern scientific studies used for synthesis of theoretical and methodological foundations of the study of proactive coping with stress situations and determination of conceptual principles of research s proactive coping premises, including personal coping resources and its role in maintaining quality of life. Empirical: interviews, questionnaires, tests. In order to collect biographical data about respondents the specially designed questionnaire was used. For diagnostics of coping and its forms the Proactive Coping Inventory PCI was used (E. Greenglass, R. Schwarzer, S. Taubert, adaptation carried out by the author). To study the structure of the individual classifier used temperaments D. Keirsey (translation by P.A. Kozlyakovskiy). To study specific personal resources the Proactive Attitude Scale PAS (R. Schwarzer, adaptation carried out by the author), the General Self-Efficacy Scale GSES (R. Schwarzer and M. Jerusalem, adaptation by I.I. Haletska), the Authenticity Scale AS (A. Wood, P. A. Linley, J. Maltby, M. Baliousis, S. Joseph adaptation carried out by the author), the Sense of Coherence Scale SOC (A. Antonovsky, adaptation by I.I. Haletska), the Self-Control Scale SCS (M. Rosenbaum, adaptation carried out by the author). Characteristics of stressful events and reactions to them were diagnosed by the Student Life-Stress Inventory SSI (B.M. Gadzella, H.L. Fullwood, D.W. Ginther, adaptation carried out by the author). Features of the students activity were evaluated by collecting data about the academic success. Mathematical: calculation of descriptive statistics, correlation analysis (coefficients Pearson's r and Kendall's τ_b), regression

analysis (simple linear and multiple linear), factor analysis (exploratory and confirmatory), structural equation modeling, simulation based on neural networks. As the psychometric characteristics of the scales and questionnaires the calculation of internal consistency by criterion ? McDonald's, retest reliability and other psychometric indices were carried out. Mathematical analysis of empirical data was performed using statistical software packages IBM SPSS Amos 22.0.0, IBM SPSS Statistics 22.0.0 and R 3.1.2. The scientific novelty and theoretical significance of the study. For the first time: the essential features of proactive coping that distinguishes it from other types of coping were found, and the basic system settings for proactive personality were formulated; the relative independence of proactive coping from dispositional and environmental factors was proved and the decisive role of parameters of the proper subject's activity in proactive coping was highlighted; the motivational-need structure of personality was matched with coping constructs and the level of needs, which corresponds to proactive coping, was determined; the range of resource factors of proactive coping was specified and the role of personal authenticity components as internal coping resources was identified; the basis of differentiation of coping constructs between personal coping resources and coping strategies were reviewed and new, more appropriate criteria (temporal characteristics of stressors occurrence and degree of its certainty) were proposed; the concept of "coping vector" was introduced and the proactive coping vector was characterized; the exceptional importance of proactive coping in maintaining physical and mental health of the individual, promoting a healthy lifestyle and way of thinking was established. The practical significance. Valid and reliable methods for the Ukrainian version of the study constructs such as Proactive Coping Inventory (PCI), Proactive Attitude Scale (PAS), the Authenticity Scale (AS), Self-Control Scale (SCS), a Student Life-Stress Inventory (SSI) are created. This will expand the methodological arsenal of Ukrainian psychologists and allow wide use of these techniques in psychological practice. Theoretical and empirical results of the study are included in the lectures and practical training courses "Clinical Psychology", "Psychological diagnostics", "Psychology of coping" and so on. Scope institutions of higher education, psychological services.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Родіна Наталія Володимирівна
2. Rodina Natalia Volodymyrivna

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Данилюк Іван Васильович

2. Данилюк Іван Васильович

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Луньов Віталій Євгенійович

2. Луньов Віталій Євгенійович

Кваліфікація: к.психол.н., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кіреева Зоя Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кіреева Зоя Олександрівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.